

הסיפור שלי

סיפור מעורך השראה
לשולחן השבת

מחשבה מועילה

גב' חנה פופאק

יעבור עד שהרשויות יבינו את הענין, ויענישו את הוריי בעוון שמירת היהדות?

בצר לו, ביקש אבי לפנות אל הרבי, שבאותה עת - בסוף שנות תר"פ (1920) ותחילת שנות תר"צ (1930) - התגורר בריגה, לטביה, אחרי ששוחרר ממאסרו בכלא הסובייטי בגין פעילותו לעידוד והחזקת שמירת התורה והמצוות, וגורש מרוסיה. הבעיה הייתה שכל הדואר עבר תחת עינה הפקוחה של הצנזורה, וכל חשד של התנגדות מצדו למדיניות הממשלה עלול היה להוות עילה לשיגורו של אבי למחנות העבודה בסיביר הקפואה.

הפתרון שמצא אבי היה לאתר אדם שתכנן לברוח מהמדינה, ולבקשו ליצור קשר עם הרבי בלטביה. "אני מבקש שתתחייב בפניי", אמר אבי לאיש, "שאם תפגוש את הרבי, תאמר לו שאינני רוצה שילדי ילכו לבית ספר שאינו יהודי. אני רוצה שיישארו יהודים!"

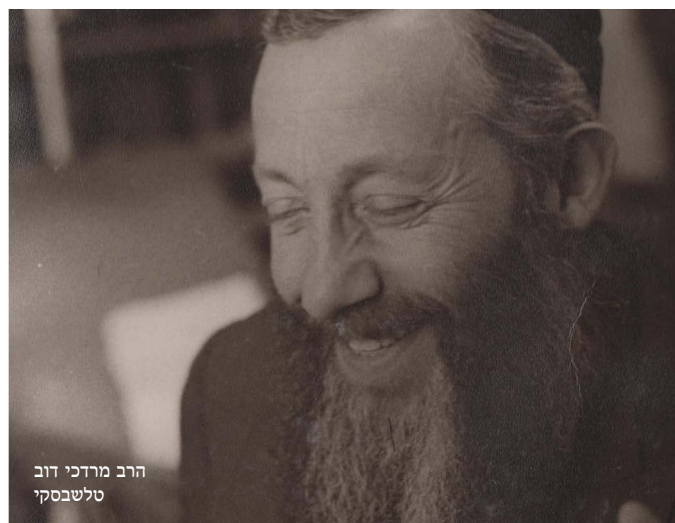
האיש נתן את מילתו, והתחייב בתקיפת כף. ואכן, הוא עמד בדיבורו, שכן, זמן קצר לאחר מכן קיבל אבי מסר מהרבי. איך בדיוק עבר אליו המסר - אינני יודעת, אך תוכנו היה שאבי צריך לפנות אל השלטונות, ולומר להם שהוא מעוניין לצאת מרוסיה.

אבי נתקף חרדה, שכן הוא היה בטוח שאם כך יעשה, ימצא את עצמו על הרכבת הבאה לסיביר. אבל כשהרבי אומר לעשות משהו, מניח החסיד את כל פחדיו בצד. אבי ניגש אל משרדי הממשל בצעד בוטח, והכריז, "אני רוצה לעזוב את רוסיה".

"מה? השתגעת?", הייתה התגובה. "לך הביתה!"

אבי חש הקלה גדולה מכך שהפקיד אמר לו "הביתה", ולא "לסיביר", אך השאלה נותרה בעינה - מה לעשות בנוגע לחינוך שלי?

הוא איתר אדם נוסף שהיה מוכן להעביר מסר לרבי,

הרב מרדכי דוב
טלשבסקי

עיקרו של סיפור זה מתייחס לאדמו"ר הקודם מליובאוויטש, רבי יוסף יצחק שניאורסון, שעמד בראש תנועת חב"ד משנת תר"פ (1920) ועד להסתלקותו ב' שבט, תש"י (1950).

נולדתי במוסקבה, רוסיה, בתקופת הקומוניזם, כאשר להיות יהודי שומר תורה ומצוות היווה אתגר רציני. למרות זאת, הצליחו הוריי - מרדכי דוב וחיה שרה טלשבסקי - להתמיד בכך.

כשהתקרב הזמן שבו הייתי צריכה להתחיל ללמוד בגן, אבי לא היה מוכן להעלות על דעתו שאלמד במוסד חינוך שאינו יהודי. כמובן שמוסדות חינוך יהודיים משום סוג שהוא לא היו בנמצא; אלו הוצאו אל מחוץ לחוק. אבל משמעות ההגעה לבית ספר קומוניסטי הייתה שאיאלץ לחלל את השבת, וחס ושלום שאעשה כדבר הזה. מצד שני, כמה פעמים כבר אוכל להיעדר בשבת, שבוע אחר שבוע, ולהעמיד פנים שאני חולה? כמה זמן

«

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו מעל 1700 עדויות מכלי ראשון. אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

MY ENCOUNTER
with the REBBE

אך גם הפעם התשובה הייתה זהה: "לך לשלטונות, ואמור להם שאתה רוצה לעזוב את רוסיה".

אבי ניגש פעם נוספת, והמשיך לנסות שוב ושוב, עד שבסופו של דבר - בפעם השביעית - ניתן לו אישור יציאה! ברגע שהאישור המיוחל היה בידיו, הוא אפילו לא רצה ללכת הביתה - הוא רק שלח מסר לאימי שתבוא הישר אל תחנת הרכבת איתי ועם אחי.

ידוע שמידת האמונה והביטחון בה' של נשים גדולה מזו של הגברים. ההוכחה לכך היא אימי, שכאשר שמעה בפעם הראשונה את דברי הרבי, מיהרה לארוז שתי מזוודות כדי שתהיה מוכנה ליציאה. כך, ברגע שהבשורה הגיעה אליה, היא תפסה אותנו ואת המזוודות, כשהיא משאירה מאחור את כל יתר החפצים, ומיהרה לצאת.

בשנת תרצ"ב (1932), לאחר הגעתנו לריגה, השתתף אבי בהתוועדות של הרבי, שבה הוא דיבר על כוחה של מחשבה. שיחה זו מודפסת בתחילת ספר ליקוטי דיבורים, וכך אמר אז הרבי: "מחשבה מועילה... ונוגעת למעשה. המחשבה על אודות הזולת, במחשבה טובה ועיונית - היא עצמה ענין של מעשה".

כששמע זאת, שאל אבי, "מה יוצא לזולת [לאותו אחד שעליו חושבים] מכך?"

"הרבה, הרבה מאוד", ענה הרבי.

הרבי השתתק למשך זמן, ואחר הוסיף ואמר לו: "והיכן היית בחג הסוכות שעבר?" אבי הבין שהרבי חשב עליו אז, והמחשבות הללו הן אשר הוציאו אותנו מרוסיה.

בתחילה, אחי ואני למדנו בבתי ספר יהודיים בריגה, אך בשלב מסוים שלח הרבי את אבי לפינלנד, שם הקהילה המקומית ביקשה להיעזר בכישוריו כחזן ושוחט. אחרי שהגענו לשם, גילו הוריי שאין שם בתי ספר מתאימים עבורנו, ואבי שאל את הרבי מה לעשות. "שלח אותם חזרה לריגה", ענה הרבי. כך נאלצנו לשוב לבדנו לריגה ולהתגורר עם אנשים שהסכימו לארח אותנו ולדאוג לנו. למזלנו, סבא וסבתא שלנו התגוררו בעיר.

בתקופת לימודי בבית הספר בריגה, חלמתי פעם חלום שבו שמעתי מישהו - בהמשך האמנתי שכנראה היה זה הרבי - מדבר אליי ואומר לי שתוקף המסמכים שלי עומד לפוג, ועליי לשוב הביתה. לאחר שחלום זה שב ונשנה שלוש פעמים ברציפות, הבנתי שמדובר בענין חשוב, וסיפרתי על כך לסבי וסבתי. הם אמרו שהגיע הזמן שאחי ואני ניסע חזרה. עלינו על רכבת לאסטוניה, ומשם על אונייה לפינלנד, והפתענו את הורינו כשהתייצבנו על מפתן ביתם.

בשבוע שלאחר מכן, היה זה בחודש סיון תש"א (1941) - הנאצים פלשו לריגה, וכשישים אלף מיהודי העיר נרצחו.

אני מאמינה כי מאחר שנשלחנו לריגה בהוראת הרבי, הוא לא נח עד שדאג להוציא אותנו משם בבטחה. תחושתי היא שאני חבה לו את חיי, ומאז לא היה דבר שהרבי ביקש ממני שלא הייתי מוכנה לעשות.

משפחתנו המשיכה להתגורר בפינלנד עד שנת תש"ו (1946), אז סייע הרבי להגירתנו לניו יורק, לשם העביר את מרכז פעילותו. אחרי שהגענו לניו יורק, סייע לי הרבי במציאת שידוך. הוא שלח אותי ללמד בבית ספר קטן בבאפלו, ניו יורק, שם פגשתי את בעלי אהרן, והרבי נתן את ברכתו לנישואינו.

כעבור זמן מה התמנינו כשליחי הרבי, ופעלנו בכמה מקומות בניו יורק ובמסצ'וסטס. בסופו של דבר הגענו לפילדלפיה, שם פעלנו בהפצת יהדות, ובעלי ניהל בית ספר יהודי, עד לפטירתו בדמי ימיו בשנת תשל"ז (1977). במהלך שלושת העשורים של שליחותנו, היינו שנינו מסורים באותה מידה אל הרבי - אדמו"ר הריי"צ, ובהמשך, אחרי הסתלקותו, אל חתנו וממשיך דרכו, הרבי - ולא עשינו שום צעד ללא ידיעתו והסכמתו. לא הפסדנו מכך.

גב' חנה פופאק ובעלה המנוח, הרב אהרן פופאק, שימשו כשליחי חב"ד במשך שלושה עשורים, בשנים תש"ז-תשל"ז (1947-1977), רובן בפילדלפיה, פנסילבניה. היא רואיינה בחודש ניסן תשע"ב (2012).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב של' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויזכד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשד"ס (1984) — להתוועדות השבת נכנס הרבי כשהוא אחוז בידו את ספר התניא החדש שהודפס בהוראתו בדפוס ה"ועד להפצת שיחות" בבניין הסמוך ל-770 בהשתתפות כל תושבי השכונה, ונמסר לו בערב שבת קודש. בתחילת ההתוועדות, שנערכה בקשר עם יום ההילולא של אדמו"ר הריי"צ, פתח הרבי את ספר התניא באגרת כז מתוך חלק "אגרת הקודש", העוסקת בפטירתו של צדיק, וביאר את תוכנה באריכות. הרבי גם ביאר את ההוראה משם השכונה שבה התגורר בעל ההילולא - "קראון הייטס", ושהודפס בדף השער של ספר התניא החדש.¹ ' בשבט

< תש"נ (1990) — במשך יותר מחמש שעות עמד הרבי על רגליו וחילק לאלפים שעברו על פניו מהדורה מיוחדת של ספר התניא שהודפסה לרגל מלאת ארבעים שנה להסתלקות אדמו"ר הריי"צ. ' בשבט